

विरकुशया बाखँ

भाय् शुद्ध याःह्य
अनगारिका वीर्यवती

धर्मकीर्ति प्रकाशन
(नेपाली भाषा)

(१) बौद्ध प्रश्नोत्तर	(२३) बौद्ध दर्पण
(२) बौद्ध दर्शन	(२४) सप्तरत्न घन
(३) नारी हृदय	(२५) सफलताको रहस्य
(४) बुद्ध शासनको इतिहास	(२६) मानव महामानव
(५) पटाचारा	(२७) निरोगी
(६) ज्ञानमाला	(२८) जातक कथा
(७) बुद्ध र वहाँको विचार	(२९) सतिपट्ठान विपस्सना
(८) शान्ति	(३०) प्रज्ञा चक्षु
(९) बौद्ध ध्यान	(३१) परिव्राण
(१०) पञ्चशील	(३२) पूजाविधि र कथा संग्रह द्वि.
(११) लक्ष्मी	(३३) मंले बुद्धको बुद्ध-धर्म
(१२) उखानको कथा संग्रह	(३४) ग्रामाबाबु र छोराछोरी
(१३) तथागत हृदय	(३५) स्नेही छोरी
(१४) महास्वप्न जातक	(३६) परित्तमुत्त (पाली भाषा)
(१५) बौद्ध जगतमा स्वास्थ्य सेवा	(३७) बुद्ध र बुद्ध धर्मको.....
(१६) मिलिन्द प्रश्न १, २	(३८) बुद्ध र बुद्धपछि
(१८) श्रमण नारद तृ. सं.	(३९) धम्मवती
(१९) वेस्सन्तर जातक	(४०) बौद्ध-ज्ञान
(२०) सतिपट्ठान भावना	(४१) संक्षिप्त बुद्ध-जीवनी
(२१) बौद्ध विश्वासभाग-१,२	(४२) मानव स्वभाव

Dharmakirti Publication

(English)

1. Buddhist Economics & The Modern World
2. Dharmakirti Vihar Today
3. Dharmakirti Vihar
4. Dharmakirti in a Nutshell

विरकुशया बाखँ

★

भाय् शुद्ध याःह्य
अन्नगारिका वीर्यवती

Dhamma.Digital

★

प्रकाशक
धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी
धर्मकीर्ति विहार

प्रकाशक :

धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी

धर्मकीर्ति विहार,

श्रीघः नःघल टोल, काठमाडौं ।

फोन : २२०४६६

नेपाल सम्वत्- १११४

बुद्ध सम्वत्- २५३८

विक्रम सम्वत्- २०५१

ईस्वी सम्वत्- १९९४

प्रथम संस्करण : १५०० प्रति

मुद्रक :

नील सरस्वती छापाखाना

लाजिम्पाट, काठमाडौं ।

फोन : ४-१८०५४

रत्न शंकर स्थापित

जन्म : विक्रम सम्वत् १९४३

मृत्यु : विक्रम सम्वत् २०२१ जेष्ठ त्रयोदशी

धर्मदान

जिमि दिवंगत बौ रत्न शंकर स्थापित व मां
माया स्थापितया नामं श्व सफू धर्मदान याय्त
छापेयानाः पिकयागु खः । श्व बाखँ जिमि बौ नं
आपालं दुःख कष्ट सियाः च्वयादीगु खः । श्व
सफूयात अनगारिका विर्यवतीं भाय् शुद्ध याना
बिज्याःगु खः । आः वय्कः अनन्त गुणं युक्तपि
दिवंगत जिमि मां बौ नं जिमित तोता झाल । उर्कि
वय्कःपिनिगु गुण लुमंकाः मां, बौ सहित सकल
जाति बन्धुपिन्त व सकल प्राणीपिन्त श्व धर्मदानया
पुण्यद्वारा संसार दुःखं मुक्त जुयाच्चंगु निर्वाणपथ
प्राप्त ज्वीमा धकाः कामना याना ।

धर्मदान यानापि—

जुजुरत्न स्थापित व पूर्णमाया स्थापित

सहित सकल परिवारपि

बाङ्गुमुटा, (याय्मव् बाहा यें)

प्रकाशकीय

ध्व सफू धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीया १६४ सच्छि
व ख्वीप्यगूगु सफू छिकपिनि न्होने तय्दयाः जितः लय्ताः
वः ।

ध्व सफू दिवंगत रत्न शंकरे स्थापित व माया स्थापित
पिनि पुण्य स्मृतिस पिदना च्वंगु खः । अथे हे ध्व सफू पुलांगु
नेवा भाषं हस्त लिखितया रूप्य च्वयातगु यात थौं कन्हैयाग
न्हूगु भाषं हीकाः संक्षेपीकरण समेत यानाः पिकयागु खः ।

थुगु सफू धर्मदान याय्गु मती तथाः आर्थिक गुहाली
ब्यूपि जुजुरत्न स्थापित सहित सकल परिवारपिन्त ध्व पुण्यं
सदां भि ज्वीमा घयागु कामना याना । नापं थुगु पुण्यं दिवंगत
वय्कूःया बौ रत्न शंकरे स्थापित व मां माया स्थापितपिन्त
न्ह्याबले भि जुइमा घयागु कामना याना ।

सफू इले हे छापेयाना ब्यूगु व प्रुफ स्वया ब्यूगुलि नील
सरस्वती छापाखानायात धन्यवाद देछाया च्वना ।

१७ श्रावण २०५१

धम्मवती
धर्मकीर्ति विहार

विरकुशया बाखँ

वाराणसी नगर्य सुवन्धु धयाह्य जुजुं राज्य यानाचवन ।
थुह्य जुजु साप न्यायप्रेमी प्रजापालक जुयाः ऐश्वर्यपूर्वक सुख
भोग यानाचवन । तर सन्तान छह्य मदुगुया कारणं मन्य
तसकं सुख मदय्काः सन्तानया लागि कूल देवता पूजा यात ।
अले कूल देवता प्रशन्न जुयाः जुजुयात ह्यगस्य धाल-
“महाराज ! छं सन्तान फवनागु जूसा जि उपदेश बी, ध्व
संसार्य श्री करुणामय विना मेगु छुं मदु वसपोलया भक्ति
याना अष्टमी व्रत या, छं मस्यूसा गुरुयाके न्यना शास्त्र
अनुसार विधि विधान सकतां दय्काः व्रत धारण या । अले
वसपोल प्रशन्न जुयाः सन्तान दय्काबी । अले जक छंगु कूल-
स्थीर ज्वी ।” थथे कूल देवतां आज्ञा दय्कगु न्यना जुजु
तसकं आश्चर्य जुल । अले ह्यगसे कूल देवतां धाःथे पुरोहित
सःतके छ्वया वयात थःगु ह्यगसे म्हंगु फुक्कं खँ कन ।
पुरोहितं नं जुजुयागु थुगु खँ न्यना तसकं आश्चर्य जुयाः
अष्टमी व्रतया विधि विधान फुक्कं विन्ति यात । अले अष्टमी
व्रतया महत्त्व कना ह्यापा जुयावंगु बाखँ छपु नं कन ।

“उपोषध धयाह्य जुजुयात नं सन्तान मदया खुद्व
(६०००) रानीपि विवाह यात नं सन्तान प्राप्त मजुस्यलि

थः गुरुया आज्ञा अनुसार अमोघपास लोकेश्वरया भक्ति याना अष्टमी व्रत धारण यात । अले तिनि सन्तान छह्य प्राप्त जुल । उकि उह्य जुजुया नां उपोषघ घका प्रसिद्ध जुल ।'

गुरुया आज्ञा अनुसार अष्टमी व्रत दस्यलि सुवन्धु जुजुया लिछ्यनय् कै छगः वयाः यक्व वासः यातनं मजिया तगो जुयावल । भिला दस्यलि थुगु कै तज्याना उकि तसकं बालाह्य, स्वीनिता लक्षणं सम्पन्नह्य राजकुमार छह्य जन्म जुल । थुह्य राजकुमार जन्म ज्बीवं खुद्र रानीपिनि दुरु खाना-वल । अले दक्व रानीपिनि थुह्य छह्य राजकुमारयात बाजि बाजि दुरु त्वकेगु यात । अथे जूगुलि थुह्य राजकुमारयात मांघाता राजकुमार घकाः नां तल ।

थुह्य राजकुमार शुक्र पक्षया चन्द्रमा बढे जूथे ह्नि ह्नि तःधिकः जुयाववं थःम्हं हे राज्यया भाला कयाः सकले प्रजापिन्त घर्म खे कने फयाः नित्य अष्टमी व्रत याका आनन्दं च्वनाच्वन ।

छन्हु थःगु नित्य अष्टमी व्रत सिधयकाः क्षीर पालन याना पूर्णशालाय् वाःस याना बिज्यात । चाह्य थुह्य जुजु तुञ्चया दध्वी मूत्र त्याग याःबले बीज उत्पन्न जुया थुगु बीजं उत्पत्ति जूगु तुमा छमा तसकं तःपु जुया बढे जुजुं वल । उगु तुमायात छचाःख्यरं मेगु तुमातसें चाःहुईक घेरे यानातःगु जुयाच्वन । मालि थ्व दृश्य खना तसकं आश्चर्यं जुया थ्व खे जुजुयाथाय् कवन ।

अले जुजुया मन्त्री व भारदारपि नापं ब्वनायंकाः
 स्वःबले उगु तुमा खना तसकं आश्चर्यं चायाः जुजु पुरोहित,
 ज्योतिष पण्डितपिन्त तथाः क्यना स्वःबले ईमिसं थ्व लक्षण
 तसकं बाँलागु व वंश स्थीर ज्वीगु लक्षण धकाः फुक्कं खँ
 कनाथकल । थनलि कथहनं सुरुचि रानीया दुरु खानावल ।
 थ्व खना सकलें भन आश्चर्यं ज्वीका च्वन । छन्दु पुह्नीया
 चाह्लसिया स्वंगू प्रहरय् नसंचाः ईले थुगु तुमा पम्हुयाः तसकं
 बाँलाह्य कुमार छह्य जन्म जुल । अले सुरुचि रानीं थुह्य
 राजकुमार कयाहयाः दुरु त्वंका लहिना तल ।

तर जुजुया मनय् तुमां जन्म जूह्य मचा गथे जुजु ज्वी फै
 धकाः शंका जुया हानं छकः राजपुरोहितपि सःतके छ्वया
 थःगु शंकाया बारे न्यना स्वःबले इमिसं अष्टमी ततया
 आनुभावं जन्म जूह्य मचा चक्रवर्ती जुजु ज्वी फै धका धाःबले
 जुजु व रानी निह्यस्यां मनय् हर्ष याना ब्राह्मणपिन्त दान पुण्य
 यात । जन्म कर्म याःबले तुमां थःगु इच्छां जन्म जूह्य मचा
 जूगुलि पुरोहित पिसं थ्वया नां ईच्छाकुश धका नां प्रख्यात
 यानाबिल ।

थुह्य राजकुमारयात जुजुं च्याह्य दुरु मांपि तथाबिल ।
 च्याह्य मध्ये निह्यस्यां दुरु त्वंकिगु, निह्यस्यां मलमूत्र त्याग
 याकीगु, निह्यस्यां वासः नकीगु व निह्यस्यां ह्यितका च्वनीग ।

थुह्य राजकुमार शुक्ल पक्षया चन्द्रमा बडे जूथें बडे जुया
 तःधिकः जुयावल । न्यादं, खुदं दय्वं गुरुयात लः ह्लाना

ग्राहः स्यन । लिपि, व्याकरण आदि नाना प्रकारया काव्य शास्त्र, विद्या धनुर्विद्या इत्यादि सकतां पारंगत जुया वसेलि मांघाता जुजु हर्ष जुया भिगु दिन स्वयाः कन्या विवाह याना बिल । छन्हु भिगु दिन स्वया राज्याभिषेक यानाबिल ।

छन्हु मांघाता जुजु वृद्धावस्थाय् थ्यंसेलि थःगु शीरय् च्वंगु मुकुट त्वया राजकुमारयात प्वीकाः सकल प्रजागणपाखे स्वयाः आज्ञा दयेकल, “भो प्रजागणपि आवंनिसे इक्षाकुश महाराजा जुल । छिमिसं थुह्य जुजुया सेवा याना च्वं ।” घका घयाः थः पुत्रया पाखे नं स्वया आज्ञा दयेकल, “भो पुता थुगु राज्यया अभिभारा छन्त जुल । जिगु भाग्यं, करुणामयया दयां छथे जाःह्य पुत्र जन्म जुल । आः जि जन्म जुयागु सार जुल । छं अष्टमी व्रत तोतेमते । सामर्थ्य दुसा नित्य, मखुसा शक्र पक्षस जक जूसां या । थुगु पुण्य घर्मं सोक्षे लाना स्वर्ग-वास लाय् दई । थुजोगु घर्मं गबले तोतेमते । हानं प्रजागण-पिन्त दुःख बीमते ”। आदि घया हानं प्रजागणपाखे स्वयाः घाल, “भो प्रजागणपि छिमिसं गथे जितः मानेयाना वल, अथेहे जि काय्यात नं मानेयाना तयमाल ।” थुकथं अष्टमी व्रतया प्रशंसा कना सुरुचि रानी सहित तपोवनय् प्रस्थान यानाविज्यात ।

इक्षाकुश जुजुं नं थः बीया आज्ञा पालन याना प्रजा-गणयात प्रतिपाल याना राज्य चले यानाच्वन । छन्हु न्यासःह्य रानीपि मुंकाः अष्टमीया दिन खन्हु उपोषथ व्रत पालन याय्

घकाः दूतयात अलिंदा महारानी सःतकेछ्वत । सःतःवःपि
 दूततय्के महारानी गुकथं व्रत पालन याय्गु घकाः न्यंबले
 दूतं घाल- “व्रत याय्बले ह्वापां तीर्थं स्नान याना सुचि जुयाः
 निराहारं श्री करुणामयया भजन याना अहोरात्र पूर्णं ज्वीकाः
 क्षीर पालन याय्गु, कों चिकं साय्गु व समां याय्गु, तिसा
 वसः तीगु, खाताय् द्यनेगु आदि छुं हे मयासे केवल करुणामय-
 याके मन तथाः तुयूगु वसतं पुना व्रत याय्मा घका घाल ।
 थुगु खँ न्यना महारानीया तसकं मनय् सुख मदय्का तँ चाया
 दूतयात थुजोगु व्रत च्वनेगु थःके इच्छा मदुगु खँ कना हक्का
 छ्वत । इच्छाकुश महाराजं हानं मेह्मा दूत छ्वतं नं वयात नं
 अथेहे याना हक्का छ्वत । लिपा इक्षाकुश महाराजया विवाह
 यानातःम्ह रानी मदय्कं गथे व्रत पालन याय् घका मनय्
 सुख मदय्का थःम्हं हे रानीयात सःतः वना रानी व्वनाहयाः
 अष्टमी व्रत पालन याना बिज्यात । अलिंदा महारानीया
 मंमदु मंमदु तं तं चाया नय्पित्या ख्वाः वय्का करंवरं अष्टमी
 व्रत पालन यात । थ्वयां लिपा रानीया गर्भधारण जुया
 भिला पूर्णं जुमेलि राजकुमार छम्ह जन्म जुल । थुम्ह राज-
 कुमार तसकं हे बाँमलाम्ह महाविरूपह्मा जुया स्वय् हे
 ग्यानापुसे च्वंम्ह जुयाच्वन । ख्वाः हाकुस्य च्वया चिमिसं
 तःतःपु जुया, म्य तःपु जुया ख्वा राक्षसया थें जागु ख्वाःम्ह
 पुत्र उत्पन्न जूगु खना रानीया मनय् तसकं विरक्त जुया सह
 याय् मफया मुर्छा जुयावन । रानीया सखिपिसं नाना प्रकारं

धैर्यं बियातल । मेपिनि राजकुमार जन्म जुल घका हर्ष
 ताय्काच्चन । रानीया जक खाः ख्युंका विरह याना
 करुणामय लुमंका थम्हं अष्टमी व्रत दनाबले खाः ख्युंका
 च्वंगुलि थुजोम्ह बालक जन्म जुल आः सुनां रक्षा याइ घका
 नाना प्रकारं शोक यानाच्चन ।

इक्षाकुश महाराजया नं थःम्ह पुत्र जन्म जुल घका
 धागु न्यना लय्लय् ताया पुत्र स्वःवंबले बालक खनेवं आश्चर्यं
 चाया मनय् भयं ताय्का हथासं लिहाँ वना मनय् तसकं हे
 सुख मदयका च्वन ।

रानीया थः पुत्रया नामाकरण याय्त जुजुयात सःतके
 छ्वबले जुजुया तसकं तं पिकया दूतयात घाल— उपोषथ व्रत
 पालन याःबले करुणामययात निन्दा याःगु पापं जन्म जूम्ह
 रूप मदुहा बालक जूगुलि व बालकया नां विरुपका घका
 आज्ञा दय्कूगु न्यना उहा दूतं लिहाँ वया रानीयात उकथं
 हे खबर कं वन । थ्व खँ न्यना रानीया मनय् तसकं सुख
 मदय्का करुणामयया नां कया थः पुत्र स्वरूपहा ज्वीमाल
 घका प्रार्थना यानाच्चन ।

जुजुया हानं छको स्वरूपि पुत्र प्राप्त ज्वीकेगु इच्छा
 याना मेपि न्यासः रानीपिन्त नं उपोषथ व्रत पालन याकल ।
 संयोगवश करुणामयया दयां रानीपि सकस्यां गर्भधारण जुया
 मिला पूर्णं जुस्यंलि सुन्दर राजकुमारपि जन्म जुल । थुबले
 जुजुया तसकं हर्षं ताय्का दान पुण्य याना नाना प्रकारं

मंगल जात्रा याना थः पुत्रपिन्त थुकथं नामाकरण यात ।

इन्द्र कुश, ब्रह्म कुश, देव कुश, नाग कुश, ऋषि कुश, द्रम कुश, रत्न कुश, माह कुश, कौच कुश, मयूर कुश इत्यादि घका नां छुना प्रत्येक राजकुमारयात च्याह्य च्याह्य दुरुमां पि तयाबिल । थुपिं राकुमारपिं शुक्ल पक्षया चन्द्रमा बढे जूथें बढे जुयावल ।

थुखे अलिदा महारानीया मनय् तसकं दुःख ताय्का थः पुत्रयात नं थम्हं हे विरकुश घका नामाकरण याना ह्लापायाथें हे उपोषथ व्रत पालन याना करुणामयया भक्ति यानाचवन ।

इक्षाकुश महाराजं विरकुश बाहेक मेपिं थः मचात ह्यितकेया लागि हस्तीरथ, अश्वरथ, देवरथ, मनुष्यरथ आदि नाना प्रकारया रथ दय्का ह्यितकातल । विरकुशं थुगु समाचार सीवं हे थः किजापिं ह्यिता च्वंथाय् वना किजापिन्त कुतका थः रथय् च्वना साय्कल । किजापिं विरकुश खना तें पिकया भूत कुश, प्रेत कुश घका ब्वः बिया लिहाँ वन ।

कह्लय् खुन्हु नं किजापिं ह्यितःवल धाःगु समाचार न्यनेवं ह्लापाथें हे किजापिन्त रथं कुतका थः रथय् च्वंवन । किजापिसं विरकुशयात छुं याय् मफु ब्वः जक बिया ग्याना बिस्युंवन । थुगु प्रकारं ह्यियाह्यिथं विरकुशं त्याकाचवन । न्यादँ खुदँया वैश जुया वस्यंलि राजकुमारपिं सकलें गुरुयाथाय् लःह्लाना आखः स्यने छ्वत । थुबले राजकुमारपिन्त नाना प्रकारया लिपि विद्या स्यनाचवन । थ्व समाचार विरकुशं

सियाः आखः ब्वंकीथाय् वना किजापिनि च्वयाच्वंगु गोदः
काचाक्क लाका कया आखः च्वल । हानं लिपि शास्त्र आदि
सकतां विरकुशं त्याका कया सकल राजकुमारपिसं मानय्
याका च्वन । थ्व समाचार इक्षाकुश महाराजं सिया नाना
प्रकारया रत्न आदि परीक्षा याका स्वतं चतुषस्ति विद्यां नं
पारंगत जुया किजापि सकलसितं त्याकूगु खना जुजुया मनय्
तसकं विष्मय चायाः थ्वथे जाःह्य विरूपह्य राजकुलय् जुजु
याय् माल घाःसा लोकं गिजे याइगु जुल । गुण, पराक्रम
स्वयंबले वयात हे जुजु याय् माली थें च्वंगुलि परीक्षा नि
याना स्वयमाली घकाः भाःपाः छन्हु चाकु मधि द्वचिना
राजकुमारपि सकल्ये सःतके छ्वया घाल, “भो राजकुमारपि
आम चाकु मधि ह्यति छगो छगो कयाः न ।” घका घाःगु
न्यना विरकुशं वना खतनं तगोगु चाकु मधि काचाक्क कयाः
वया थासय्तु च्वना नल । जुजुया तसकं आश्चर्य चाया स्वया
च्वन । अले हानं घाल, “मचात मधि फ्यतुना न ।” घका
घाःगु न्यना राजकुमारपि सकस्यां फ्यतुना मधि नल । किजा-
पिसं नःगु खना विरकुशं मुसुहुं ह्लिलाः जुजुया सन्मुख च्वना
जुजुया स्वाः स्वस्वं माकःनं नःथे नयाच्वन । थथे निर्भयपूर्वक
नयाच्वंगु खना जुजुया मनय् तसकं सन्देह जुयाः “हे दैव !
अवश्य नं थ्व हे जुजु ज्वीगु ज्वी ।” घका स्वस्वं थुलिमछि
मचात जिथाय् छह्य हे वय् मछाः थ्व विरुपं जिथाय् च्वना
निर्भयपूर्वक सिंहं थें च्वना नल घका भाःपाः हानं छकः भोजन

याकाः स्वयं धकाः क्षीर पिण्ड पात्रय् तथाः ह्लापायार्थे राज-
 कुमारपि सःतके छ्वया घाल, “भो राजकुमारपि आम पिण्ड
 पात्रस च्वंगु क्षीर कयाः नं धकाः धाय्वं हे विरकुश यानंनिसं
 वयाः पिण्ड पात्र छगोलं काचाक्क कयाः थुजोगु पिण्ड पात्रय्
 भिक्षुपिसं जक भोजन याय् योग्य धकाः भापाः पिण्ड पात्र
 क्षीर भोजन थकयाः लोहं फातय् तथाः नःगु खनां जुजुया
 मनय् तसकं आश्चर्य चायाः गुह पुगोहितयाके न्यन, “भो गुरु
 थ्व विरूपया ज्ञान गथे खः ?” धकाः आज्ञा जूगु न्यना पुरोहितं
 घाल, “भो महाराज ! पिण्ड पात्र धयागु भिक्षुगण पिति
 लागि जक योग्य जुल उकिं लोहं फाँटय् प्वंका नःगु खः ।”
 थथे पुरोहितपिसं धाःगु न्यना जु जुया मनय् तसकं पीर जुयाः
 न्यन, “भो गुरु आः गथे याय्माल व थ्व न्यासःपिं राजकुमार
 मध्ये गुह्य जुजु ज्वी ।” धकाः न्यंबले पुरोहितं विन्ति यात,
 “भो महाराज ! नीति शास्त्रया परिमाणं ज्वी । छलपोलं
 गथे मसिल ।” धकाः धाःबले जुजुया तसकं फसाद जुयाः आः
 गथे याय्, विरूपयात निश्चय नं जुजु याय् मखु धकाः भाःपाः
 भिक्षुगो सुवर्णया घः दय्काः नवरत्न थनां थाय् थासय् गुप्त
 रूपं थुना तथाः सिजःया पाताय् च्वयातल “गुह्यस्यां थ्व घः
 लुइका काई उह्य जुजु ज्वी” धकाः प्रतिज्ञा यानातल । थुगु
 समाचार न्यना रानीपिं फुकसियां थः थः राजकुमारपिन्त
 विवाह याना बिल । विरूप छह्येसिया सुनानं विचाः याःपिं
 मद्दु । कन्या ब्यूपिं नं मद्दु । थ्व कारणं याना अलिदा

महारानीया मन्य तसकं विस्मात ज्वीकाः श्री करुणामयया
नां कयाः भसुकाः तयाच्चन ।

थनलि इक्षाकुश महाराज वृद्धावस्था जुयावस्यलि
संजोगं छन्हुया दिन्य मृत्यु जुयाः स्वर्गवास जुल ।

जुजुया क्रियाकर्म सिधस्येलि मन्त्री पुरोहितया सल्लाह
अनसार काजी भारदारपि च्वना सल्लाह याना फुक्कं
राजकुमारपिन्त सःतके छ्वयाः गुह्यास्यां सिजःया पाताय्
च्वयातःगु इलोक अर्थ छ्याना ब्वना भिखुगो घः ल्वीका बी,
वयात जुजु याय्गु घकाः घाल । थ्व खँ न्यना इन्द्रकुश सहित
सकल राजकुमारपिसं छुं उत्तर बी मफुत । थुबले विरकुश
राजकुमार न्होने वना घाल, “भो मन्त्री थथे जूसा फुसा जि
नं ल्वीका बी ।” घकाः घयाः तामापत्रय् च्वंगु इलोक ब्वन ।
ताम्रपत्रय् च्वंगु इलोक ब्वना भिखुगः घः लुइका पित
हयाबिल ।

थ्व खना गुरु पुरोहित व सकल मन्त्री काजी भारदारपि
सकले आश्चर्य चाया सुंकच्वन ।

लिषा हानं सुनां ह्यापा सिंहासन सजय् याय्फत व जुजु
ज्वीगु जुल घकाः प्रतिज्ञा यात । थुबले नं राजकुमारपि रस
तायाः नाना अलङ्कारं तियाः फयां फछि जुजु ज्वी घकाः
भापाः उखुन्हुया दिन्य देव देवतापिके पवनाच्चन । विरकुश
कुमारं थ्व समाचार सियाः हयासं वना श्री करुणामययात
नमस्कार याना सिंहासन सजय् याना विज्यात । विरूप

राजकुमारं सिंहासनं सज्यं यानां च्वंगु खना मेपि राजकुमारपि
 सुनानं छुं घाय् मफयाः आताहां च्वनाच्वन । थुबले विरकुशं
 मुसुहुं हिलाः धाल, “भो राजकुमारपि आः छःपि छःपिनि
 संकल्पं मन्त्रि जुल, जि जुजु जुल ।” मेपि राजकुमारपिसं नं
 छुं घाय् मछाला छ्यों को को छुनाच्वन । अनंलि मन्त्रि सकलें
 प्रजागणपि मुंकां पुरोहित विधि विधान स्वयाः राज्याभिषेक
 ब्रियाः मावव क्रिया कर्म याना दक्कोस्यां जुजुया दर्शन यात ।
 थनंलि विरकुश महाराजं न्याय नीति विचार याना प्रजा
 प्रतिपाल याना आनन्दं च्वन । प्रजापि नं जुजु खना हर्ष
 ताय्का धन्य धन्य विरकुश महाराज धकाः गुण वर्णन याना
 जुजुयात स्वः वयाच्वन ।

अलिदा महारानीया मन्यु सन्तोष ताय्काः पुरोहित
 सःतके छ्वयाः विरकुशयात विवाह याना बीत भिगु दिन
 स्वयाः दूतपिन्त कन्या माय्क्य छ्वत ।

कन्या माःजुजुं भिखुह्य जुजुया लुखाय् वननं सुनानं
 कन्या व्युगु मदया दूतपि निराश जुयाः लिहांवल । थ्व खँ
 न्यना रानीया मन्यु तसकं पीर जुयाः श्री करुणामयया स्मरण
 याना हानं मेपि दूतपिन्त कन्या माय्क्य छ्वत । दूतपिन्त
 समुद्रक धयाह्य जुजुया म्हाय् घाय्क्य छ्वत ।

समुद्रक जुजुं मती तल— रूप गुण मदुसां चक्रवर्ती जुनु
 जूगुलि थुजोह्य जुजुनाप सम्बन्ध जुल घाय्वं तसकं भि ज्वीगु
 भाःपाः कन्या बीगु अनुमति बिल । अले अलिदा महारानीया

मन्त्र्य तसकं हर्षं तायाः पुरोहित, कपजी भारदार सहित यानां
 अनेक सल, किसि, अनेक बाजं सहित नाता आभरण बियाः
 प्रस्थान याना छवत । समुद्रक जुजुं नं थुगु समाचार सियाः
 प्रति हर्षं याता राजदरबारे वना माक्व विधि यान्त भिगु दि
 स्वयाः विरकुशया नां कयाः सुदर्शना रानी कन्यादान बियाः
 विरकुश जुजुया देवी जुल भकाः वाक्य तयधुंका माक्व विधि
 याना नाना प्रकारया बाजा थाकाः महामंगल जात्रा याना
 सिन्दूर ह्वलाः थःगु देशय् वने त्यंबले समुद्रक जुजुं नं थः
 म्हाय्यात अनेक प्रकारया सल, किसि, दास, दासी आदि
 बियाः बिदा बिया लिहावन ।

थनलि लैय् ववं काशी देशया लिक्क थ्यंबले राजपुरोहितं
 राजकूलय् वना अलिदा महारानीयाके विन्ति यात, “भो
 महारानी छलपोलया प्रतापं सुदर्शना कन्या पवनाछवय् धुन ।
 अष्टमी व्रतया आनुभावं धव पृथ्वी मण्डलय् थुहा मैया बरोबर
 बांलाःह्य मेहा मुं दईमखु साक्षात् लक्ष्मी समानह्य कन्या
 लात । आः छलपोलया मनोरथ पूर्णं जुल भकाः विन्तीम खँ
 कन । अलिदा महारानीं सुदर्शनयात खना तसकं जयवाया
 थी थी कुशल खँ ह्लाना लिहई बयाः थः पुत्रकृत समाचार
 कन । थुबले विरकुश जुजुया मन्त्र्य तसकं हर्षं तायाः अत
 भाग्यवान् तायका च्वन । थनलि अलिदा महारानी पुरोहित-
 याथाय् वता थुजोह्य बांलाःह्य मैयायात विरकुश कने
 जीमखु । न्हाथे याना नं जतन याय्माल भकाः सल्लाह

याःबले पुरोहितं अलिंदा महारानीयात धैर्यं बियाः “महारानीं छुं घन्दा कया बिज्याय्म्वाः मागु जुक्ति जि याय् ।” घकाः भलसा बिया माक्व प्रबन्ध मिलेयाना लगन स्वयाः नाना प्रकारया मङ्गल याना उभानया दथुई अष्टमङ्गल पूर्णघट स्थापना याना यज्ञया सामग्री सकतां मिलेयाना कन्या दान बिल ।

थुबले विरकुश जुजुया मनय् तसकं हर्ष माने याना गुरु पुरोहितयात दक्षिणा बिया काजी भारदारपिन्त यथायोग्य परिमाणं प्रसाद बिल । थनलि माक्व कर्म याय् सिधय्का नाना मङ्गल याना राजद्वार थयका अन्तपुरय् वन । अन्तपुरय् बुद्ध धर्म संगया मूर्ति चवयाः अष्टमी व्रतया आनुभावं जन्म जूह्य मांघाता जुजुया बाखँ चवयातःगु, नाना प्रकारया रत्न थुना तःगु सुवर्णया इलां पेनातःगु धर्म घातुया मण्डल दय्काः भृगोलया परिमाणं सकतां तयाः सुवर्णया खाताय् नाना प्रकारया लासा लायातःगु खाताय् फयतुना अलिंदा महारानीं भौमचायात स्वयाः घाल, “भो भमचा मय्जु, आः छं मनय् छुं शंका याय्मते थुगु कोथाय् गुबलें हे मत च्याके मज्यू ।” घकाः साःगु खँ ल्लाना थः पिहाँ वया विरकुश जुजुयात कोथाय् थयने छवत ।

थनलि सुथय् जुय्वं भमचायात थःगु कोथाय् सःतके छवया सखीजनपिं नाप दिन वं मचायक ह्यितका तल । बाःछि लच्छि दयावसेलि नं थः स्वामीया दर्शन मदुगु व

मेमेनु कोथाय् मत च्याके ज्यु थःगु कोथाय् जक मत च्याके मज्युगु खँ लुमंकाः थुकीया हेतु सीकेत तसकं उत्सुक ज्वीका चवन । चक्रवर्ती जुजुया रानी जुया नं अन्धकारय् चवनेमाःगुलि थःगु मनय् आकुल ब्याकुल ज्वीका भसुका तथाः समाः याय्-माःगु नं मयासे सुम्क चवनाचवन ।

अलिदा महारानीं थुकीका कारण सीकाः थः भौमचा-यात बाँलाक न्वाना मन तय् सयुके बिया समाः याके बिल ।

खुनु चाल्हाय् सुदर्शना रानीं विरकुश जुजुयात थः चवनेगु कोथाय् मत छप्वाःसां च्याकाः थी थी ख्वाः स्वया खँ ह्लाय्गु मनसुवा व्यक्त यात । थ्व खँ न्यना विरकुश महाराजया छु याय् छु याय् जुया न्वमवासँ ख्वाः तोपुया चवन । कन्हे खुनु नं सुदर्शनां व हे खँ दोहरे याःबले विरकुश महाराजं थः मांया हुकुम उल्लङ्घन याय् मछ्वाःगु व मांयाके न्यना जक थःगु कोथाय् मत च्याकाः थी थी ख्वाः स्वयाः खँ ह्लाय् फंगु खँ व्यक्त यात । थ्व खँ न्यना सुदर्शनाया मनय् तसकं संदेह ज्वीकाः न्वमवासँ घन । कल्लय् खुनु विरकुश महाराजं थः मां याथाय् वना थःत सुदर्शनां पिरय् यानाचवंगु खँ कना थुकी जतन याय्माःगु बारे व्यक्त यात । अलिदा महारानीं सुदर्शनायात चक्रवर्ती महारानी जुया नं न्ह्यो मवय्कुसे मनय् सुख मदय्का चवंगुया बारे न्यना स्वःबले सुदर्शना महारानीं थः चवनेगु कोथाय् मत च्याके मखंगु व थः स्वामीया दर्शन याय् मदुगुलि तसकं मनय् दुःख जूगु खँ व्यक्त यात । अले

अलिदा महारानीं व राज्यया चलन अथेहे जूगु व थःगु पालय्
 नं अथेहे कोथाय् मत मच्याकुसे च्वनेमाःगु व मचा छहा
 दय्घुंकाः जक थःगु कोथाय् मत च्याके दुगु व थः स्वामीया
 दर्शन याय् दुगु खँ व्यक्त यात । थःगु कूले थथे नियम दय्का
 तःगुया कारण काम रागय् भुलेजुल घाय्वं राज्य नष्ट जुया-
 वनीगु भयं याना खः घका मखुगु खँ ल्लाना थः भौमचायात
 अलिदा महारानीं घैर्यं बियाच्वन ।

थ्व खँ न्यना सुदर्शना महारानीया मनय् तसकं सुख
 मदया थः सखीपिथाय् वना थःगु समस्या प्वंकः वन । थुकथं
 सुदर्शना महारानीया थःगु इच्छा पूरा मज्जुगुलि ह्लिया ह्लिथं
 गंसि जुयावन ।

अलिदा रानीं सुदर्शनाया थुकथं हे मनय् अशान्ति
 ज्वीका च्वन घाय्व थ्व हे पीरं प्राण तक नं तोतीगु भय खना
 ग्याना सुदर्शनायात मनय् घैर्यं यानाच्वं, प्यन्हुया भिन्नय्
 इच्छा पूरा याना बीगु वचन बिल ।

माजुया वचन न्यना सुदर्शनाया मनय् आशा दयाः
 प्यास चाःह्लास्यां समुद्र स्वयर्थे रोगीं वैद्य स्वयर्थे तसकं आशा
 जुयाः फुर्थे घैर्यं यानाच्वन ।

सुथय् जुइवं मन्त्री, काजी, भारदारपि मुंका सुदर्शना-
 यात गुकथं मन च्वनीगु खः उकथं विरकुश महाराजया दर्शन
 याकेगुलि सल्लाह साहुति याकल । सल्लाह साहुति निर्णय
 जूकथं इन्द्रकुशयात जरि भरेयानातःगु वसतं पुंकाः सिंहासनया

न्होने तथा: विरकुश महाराजयात ल्यूने तथा: छत्र ज्वंको:
न्यास: कुमारपि व मन्त्री, काजी, भारदार सहित तयार जुया
दर्शनशालाय् च्वना सुदर्शनायात दर्शन बिल ।

सुदर्शनां थ: स्वामी जुयाच्चंहा इन्द्रकुश हे ज्वी घयागु
भा:पा: लय्ताया: अलिदा महारानीयाथाय् वना थुगु राजसभा
सेनां थ: तसकं लय्ताया थ:गु मनोरथ पूर्ण जूगु खँ कन ।
परन्तु छत्र ज्वंहा विरकुश (थ: स्वामी घका: मस्यूगुलि)
अति हे मययापुसे च्वना अयोग्यहा हे मनु जूगुलि व मनुखं
याना सभाया शोभा हे मद्गु खँ बिनित् यात । थ्व खँ न्यना
अलिदा महारानी उह्य मनु बांमला:सां फुक्कं मन्त्रीपिसं
हनात:हा महावीर पराक्रमी सकल लोक पालन यानाच्चंहा
जूगुलि विरूप जूसां उलिहे स्वरूपहा व मू दुहा ख: । उकि
वयात निन्दा याय् अयोग्य घयागु खँ कन । थ्व खँ न्यना
सुदर्शना सुम्क च्वन ।

हानं रात्रीकालय् थ: स्वामी विरकुशयात सुदर्शनां
हिनय् सभाय् छत्र ज्वंहा छहा तसकं हे ग्यानापुसे च्वंहा
विरूपहा जूगुलि अयाच्व: बांला:गु सभाया सौन्दर्य हे मद्गु
खँ कना उहा मनूयात ज्या छगु बिया गनं मेथाय् गामव
तयक्य छ:सा ज्यू घयागु सल्लाहि बिल ।

थ्व खँ न्यना विरकुश महाराज मुसुदुं हिला: उहा
विरूपहा मनूयात निन्दा वाये अयोग्य, वयागु हे दया थुगु
राज्य सुख भोग यानाच्चने दुगु ख: । उकि थ:हा गव वयात

माने याना वयाच्चन, अथेहे सुदर्शना रानीं नं वयात माने
याय्माः धकाः सल्लाह बिल । विरकुश महाराजाया खँ न्यना
सुदर्शना सुम्क च्वन ।

छन्हु विरकुश महाराज तुरंगवल सहित सिपार्हिगणपि
मुंका शिकार विज्यात । उगु बखते अकस्मात किसिगः मि
नयाः मन्त्री, काजी, भारदारपि मुना अनेक प्रकारं यत्न यात
नं मि स्याय् मफया अलिदा महारानी व सुदर्शनापि सहित
ग्याना विलाप याना थ्व खबर विरकुश महाराजायाथाय्
थ्यंके साथं वसपोल याकनं मि नःथाय् विज्याना ह्ला ज्वजलपाः
आकाशय् थस्वया श्री आर्य अवलोकितेश्वरया नां कयाः
देवराजया गुहाली पवना सिखलं चिनातःपि किसि फुक्कसितं
सिखः त्वाःह्लाना पित छ्वयाबिल । अले देवराजया आनुभावं
अकस्मात तसकं वा वयाः मि फुक्कं सिनावन । थुकथं
विरकुशया प्रतापं छुं क्षणं हे मि सिनां फुक्क किसितयत् रक्षा
यानाब्यूगु खनां प्रजागणपि फुक्कसियां विरकुश महाराजयात
धन्य धन्य धकाः गुणगान यानां वसपोलया विरंजीवीया
आशिका यानाच्चन । थुकथं सुदर्शनां थःह्य स्वामी अथे
विरूपह्य खनी घयागु थुयावल । थःत विरूपह्य स्वामी
मक्यनेया लागि कोथाय् मत मच्याकुसे तयातःगु व स्वामीया
दर्शन याके मब्यूगु खँ फुक्कं थवीकाः अन मन्वंसे गुप्तगु मार्गं
थःछें बिस्यूवन ।

थुखे विरकुश महाराजं सुथय् दनां स्वःबले सुदर्शना

मदुगु खना हथासं माःजुयाः अलिदा महारानीयाथाय् वनां थ्व खबर विन्ति यात । अलिदा महारानीया थ्व खबर न्यनां तसकं विरह ज्वीका च्वन ।

विरकुश महाराजया मनय् तसकं विरह ज्वीकाः सुदर्शनाया प्राण रक्षा ज्वीमा, अष्टमी व्रतया आनुभावं सुदर्शनायात मालाः ल्वीका हय् मफुसा तपोवन वनां जीविका याय्गु प्रतिज्ञा यात । थः मां अलिदा महारानीयात धैर्य बिया पुरोहित प्रभृति, मन्त्री, काजी, भारदारपि सकलें मुंकाः थः सुदर्शना माःवनेगु खँ कनां, फुसद्रम राजकुमारयात सिंहासनय् तया माव्व बन्दोबस्त मिले यानां, मांह्येसिया श्री चरणय् भोपुयाः विणा छगः जक ज्वनां जोगीया भेष कयाः श्री करुणा-मयया नां कया देशान्तर वने घका पिहाँ बिज्यात ।

थुकथं थासं थासय् बास याना विणा थानां म्ये हालाः लोकया चित्त बोध यायां भिक्षा पवनां सुदर्शना माःजुजुं छन्हु समुद्रक जुजुया उभानय् थयंकः वन । उबले उगु उभानया मालिनीनं विणाया शब्द न्यनां विरकुश महाराजयात ब्वना यंकाः म्ये हाय्का तल । विरकुश महाराजं थ्व उद्यान समुद्रक राजाया उद्यान घका सीकाः मालिनी सःताः स्वाँ थ्वके बिया तसकं बाँलाक स्वाँ हनां उगु स्वाँमाय् थःगु नां तया छ्वत । स्वाँ हंगु तसकं बाँलागुलि मालिनी तसकं लय्ताया थ्व स्वाँ जुजुयाथाय् चढे याय् यंकल । जुजुं नं स्वाँ माःहनातःगु तसकं बाँलाःगु खनां खुसी जुया उगु स्वाँयात सुदर्शनायाथाय् बीके

छ्वत । ह्लापांला सुदर्शनाया नं स्वां माः खंबलेला तसकं लय्ताल । लिपा स्वांमाःया नापं विरकुश महाराजया नां खंबले तंचाया स्वां कुचा कुचा याना हाकुतिना वां छ्वयाबिल । श्व खँ मालिनी नं विरकुश महाराजयात वया कंबल ।

विरकुश महाराजं थःगु अपमान जूगु सियाः अपमान जूसां थःगु ज्या सिद्ध मजूतले सहयाय् फुह्य ज्ञानी घाई सहयाय् मफुह्य मूर्ख घाई घकाः समाचार न्यने धुंका थःगु मन धैर्य याना मालिनीयाके बिदा कयाः उद्यानं पिहाँ वया विणा थाना म्ये हालावंगु खना कुम्भकार छह्यस्यां आदर वचन तथा थःगु थासय् ब्वनार्यंका म्ये हाय्का तल । थुकथं कथहनं थःगु चिह्न तथा तसकं बांलाःगु कुम्भ छगो दय्काबिल । कुम्भकारं थुगु कुम्भ खना लय्तायाः जुजुयाथाय् छाय्त् यंकल । जुजुनं थुगु कुम्भ खना तसकं लय्तायाः सुदर्शनायाथाय् थुगु कुम्भ बीके छ्वत । सुदर्शनां विरूप फकीरया चिं खने साथं हाकुतिना वां छ्वयाबिल । श्व खँ कुम्भकारकं विरकुश महाराज (विरूप फकीर) यात कंबल ।

अन विरूप फकीर पिहाँ वया टक्षकारयाथाय् चवंन । थुगुहे प्रकारं टक्षकारयाथाय् रथ छगू छ्वाँटवंक दय्काः उगु रथे थः च्वनां थःगु मुले सुदर्शना पयतुनाच्वंगु दृष्य तथाः दय्कल । श्व रथ तसकं बांलाःगुलि उगु रथ टक्षकारकं जुजुयाथाय् छाय् यंकल । श्व नं ह्लापा ह्लापायागु वस्तु थें सुदर्शनायाथाय् थ्यंबले सुदर्शनां ह्लापाथें अपमान यानाछ्वत ।

थुगुहे प्रकारं टक्षकारयाथासं घोबीयाथाय् वना जुजु व महारानीया वसः हियाबिल । जुजु व महारानीं थ्व विरूप फकीरं वसः हियाब्यूगु तसकं बांलागु बयान याःगु न्यना सुदर्शना अन नं तँ म्वेका दनावन ।

थनं छह्य ताम्राकारयाथाय् वना कोथा ज्वलं दय्कःवन, थुगु ज्वलं ताम्राकारं जुजुयाथाय् लःह्लानाबिल । थुकथं बांलाक दय्कय सःगुलि ताम्राकारं विरूप फकीरयात थःथाय् च्वनेगु आग्रह यातनं अनं पिहावना सुवर्ण कालया छँ दुहाँ-वन । अनं वं सप्सभूषण आभरण दय्काबिल । गुगु आभरण खना सुवर्णकाल तसकं लय्ताया जुजुयाथाय् छाय्यंकल । थ्व आभरण तसकं बांलाःगुलि जुजुं सुदर्शनायाथाय् बीके छवःबले सुदर्शना नं तसकं लय्ताया उगु माः क्वखाःबले विरूप फकीरया चि खना काचाक्क त्वयाखतनं वांछ्वत । थ्व दृष्य खना सुवर्णकाल तसकं अजू चाया लिहांवया थ्व खँ विरूप फकीरयात कन ।

अननं विरूप फकीर पिहावनां मणि कालयाथाय् वनां नाना प्रकारया मणि माणिक थुनातःगु जन्त्र दय्काः उकि किसिगः मीनःगु, क्वथाय् मत च्याके मदुगु आदि दृष्यत तया-बिल । थ्व जन्त्र नं जुजुयाथासं सुदर्शनायाथाय् थ्यंबले सुदर्शनां फुक्कं दृष्यंत थ्वीकाः जन्त्र त्वयाखतनं चूर्ण ज्वीक स्यंका बिल । थ्व खँ मणिकालं विरूप फकीरयात कंबले विरूप फकीर ह्लिलाः अनं पिहावना जन्त्रकारयाथाय् वन ।

जन्त्रकारयाथाय् विरूप फकीरं थःगु करामतं पंक्षीगणपि
 ब्वय्काछ्वत, उपि पंक्षीत समुद्रक जुजुया राजसभाय् जूवना
 थःथःगु सः पिकयाः म्ये हालाः प्याखँ हुलाः घाल, “हे
 सुदर्शना ! गुमानि तोति, गुमान धयागु सदां मच्चं ।” घका
 घाःगु न्यना जुजु आश्चर्य चायाः थुपि पंक्षीत गनं वःपि घका
 न्यनास्वःगु बखते जन्त्रकारं विरूप फकीरया करामत खः
 धयागु बारे खँ कन । जुजुं विरूप फकीरयात ब्वनाह्यगु खँ
 ह्लाःबले सुदर्शना तं चाल ।

थुखे विरूप फकीरयात राजदरबारे जूगु फुक्कं घटना
 जन्त्रकारं कने धुंकाः विरूप फकीर जन्त्रकारयाथासं दना वनां
 मधिकःमियाथाय् वन । मधिकःमियाथाय् तसकं साःसाःगु
 मधिया परिकार दय्काबिल । थुगु मधि मधिकःमि न्ह्याबलें
 थे जुनुयाथाय् यंकूबले जुजुं मधि नयाः तसकं साःगुलि
 प्रभावित जुयाः मधि छूह्य विरूप फकीर थःगु दरबारे सःता
 ह्यगु आज्ञा जुल । मधिकःमि समाचार विरूप फकीरयाथाय्
 थ्यंकाः दरबारे वनेत अनुरोध यात । विरूप फकीर दरबारे
 वंबले जुजुं वयाके छु कारणां अथे जोगी ज्वीमागु आदि बारे
 फुक्कं खँ न्यन ।

अले विरकुश फकीरं थः काशी देशया मृगदावनय् बास
 यानाच्चंह्य विरूप नांह्य ब्राह्मण खः । सुदर्शनार्थे जोह्य कन्या
 विवाह यानातःगु दुसां उह्य कन्यानाप विछोड जुयाच्चंगुलि
 जोगी जुयागु घकाः खँ कन ।

जुजुं विरूप फकीरयात मेह्म हे ब्राह्मणी छह्म विवाह
याय्गु सुभाव बियाः धन दौलत यक्व बियाः लहिना तल ।
हानं उह्म जोगीया लागि राजदरबारया गननं लैं बन्द याय्
मदु घयागु हुकुम बिल ।

छन्हु विरूप फकीरं मृदङ्ग थानां बाँसुरी पुयाः विरह
म्ये हालाः विणा थानां व रानी प्रभृति सकलें सखिजनपि
मोह यानां वेला वखत स्वयाः क्रिडा विद्या, सहन विद्या,
युद्ध विद्या, गुप्त विद्या, गोचर विद्या आदिया गुण क्यना
चवन । थुकथं छन्हु विरूप फकीरनाप सुदर्शनाया सखीपि
लुकुकासा ह्यिताच्वंगु खनां सुदर्शना तसकं तँचायाः पासापिन्त
ब्वः व्यूवन । सुदर्शना तँचाःगु सिया विरूप फकीर वनां
सुदर्शानाप थःगु दुःखया खँ कनां थःगु दरबारय् लिहाँ वनेत
अनुरोध याःवन । तर सुदर्शनां विरूप फकीरया खँ न्यनेगु
पलेसा तँचायाः हक्का हल । अले विरूप फकीर नं तँचायाः
मानय् यानां वनेमखु घयागु खःसा खिपतं चिनासां लुया यंकेगु
धम्की बिल । विरूप फकीरं थुकथं धम्की व्यूगु खना सुदर्शनां
नं आत्महत्या याना सिनावनेगु धम्की बिल ।

थुकथं सुदर्शनायात खँ न्यंकेमफुगुलिं विरूप फकीर
हारेचायाः थः मामं अष्टमी व्रत पाले याःला मयाःला खबर
मसिया आकुल ब्याकुल जुयाच्वंबले हे थःगु देशं भेषधारी
दूत छह्म वयाः अष्टमी व्रतया प्रसाद बीहयाः थःगु देशया
समाचार कंवल । अले विरकुश महाराज तसकं लय्तायाः

दूतयात माःगु खँ कना लित छवत ।

छन्हु दुर्मति जुजुं सुदर्शनाया विरहनं विरकुश महाराज
जोगी जुयावन घयागु सीकाः सुदर्शनायात विवाह याय्गु
लागि पौ छपौ बिया दूत छवयाहल । तर समुद्रक महाराजं
निको विवाह ज्वीमखुगु खँ ह्लानां उगु प्रस्तावयात अस्वीकार
याना छवत । अले उह्य दुर्मति जुजुं नं सुदर्शना मब्यूसा युद्ध
यानां हे हरण याय्गु मती तयाः मेगु सिमानाया खुह्य जुजुपि
गूहालि पवनां चतुरंग बलं संयुक्त यानां सल, किसि व यक्व
प्रकारया हतियारत ज्वनां समुद्रक जुजुया देश घेरय् यानां
समुद्रक जुजुयात सुदर्शना बीमखुसा युद्ध या, युद्ध नं याय्-
मफुसा दे तोताः हुँ घयागु खँ सहित पत्र छवल ।

थुगु पत्र वय्साथं समुद्रक जुजुं सुदर्शनायाथाय् वनां थ्व
पत्र ब्वनां न्यंकल । तर सुदर्शनां छुं उत्तर मब्यू ।

सुदर्शनायागु थथे जिद्दी स्वभाव खनां समुद्रक जुजुया
तँ पिकयाः ब्वःब्यूगुलि सुदर्शना वाथा इथि दनां मांह्येसिथाय्
वनां थः सिनावनेगु निश्चय जूगु व थः सीधुंका उकीया अस्थि
कया उद्यानय् थुनाः उकीया द्योने कणिका घयागु स्वांमा
पिनाः थुगु स्वाँ परमेश्वरपिन्त छायाः सुगति लाकाब्यु घयागु
मनसाय व्यक्त यात । थथे म्हाय्ह्येसिगु दुःखँ जाःगु खँ
न्यनां व थः स्वामीयात आपद जूगु खँ लुमना रानीया तसकं
विलाप याना थःगु नुगले थःम्हं दायाः थःगु सं थःम्हं चफुना
बँय् गोतुला ख्वख्वं मूर्छा जुयावन । थ्व दृष्य खना सुदर्शनां

अय् याय् थय् याय् मसियाः आत्ते जुया काचाकाचां थः
 स्वामी विरकुश जुजुया तुती भोपुयाः थःम्हं यानातयागु
 गल्लीया लांगि क्षमा पवनां थःगु कारणं थः बोयात जुयाच्चंगु
 आपदया बारे फुक्कं खँ कनां मद्दत पववन । विरकुश महाराजं
 नं सुदर्शनायात क्षमा बियाः सुदर्शनायात थःम्हं धैथे च्वनेगु
 सत्य वाचा ह्लाकाः तिनि उगु आपदय् गुहाली बीगु वचन
 बिल । थुकथं विरकुश महाराजनाप सुदर्शना खँ ह्लानाच्चंबले
 सुदर्शनाया मां स्वच्छा रानी थः म्हाय् गन वन घका मामां-
 वःबले थः म्हाय् व विरूप फकीर खँ ह्लानाच्चंगु खन ।
 थ्व दृष्य खना रानीया आश्चर्यं तायाः थुकीया कारण न्यना
 स्वःबले सुदर्शनां थः मांयात थः स्वामी ह्यसीका बिया थःम्हं
 अज्ञाती जुयाः थः स्वामीयात अपमान यानागु व थः स्वामी
 विरकुश महाराजं थःगु माया तोते मफयाः थःगु दरबारे
 थ्यंक वयाः दुःख सियाच्चंगु फुक्क कारण कना थः मां स्वच्छा
 रानीया सन्देह मदय्का बिल । थ्व खँ न्यना स्वच्छा रानीं
 हर्षं ताय्काः हथासं थः स्वामी समुद्रक महाराजयाथाय् वनां
 जूगु खँ फुक्कं कन । ह्लापां ला समुद्रक महाराज विरकुश
 महाराज थें ज्याःह्य चक्रवर्ती जुजु, इन्द्रया पासा थःगु
 राजभवने साधारण मनूया रूप्य् च्वनाच्चवन घयागु खँय्
 विश्वास याय् मफुत । लिपा स्वच्छा महारानीं सन्देह मदय्क
 खँ कंबले जुजुया नं तसकं हर्षं ताय्काः थःम्हं मस्युसैं विरकुश
 महाराजयात थःगु दरबारे ज्या याका तयागु लुमंकाः हथासं

वना विरकुश महाराजयात सम्मान यानां व्वना हयाः थःगु
सिंहासने पयत्वीकाः क्षमा फवन । विरकुश महाराजं नं थःत
समुद्रक महाराज थें ज्याःह्य ससःअबु दुगुलिं घन्य भाःपिल ।

अले समुद्रक महाराजं विरकुश महाराजयात सुगंध जलं
स्नान याकाः सफागु वस्त्रं पुंकाः पंच गब्य बियाः आगम्य
नित्य पूजा याकाः थः नापं तयाः भोजन याकल । थनंलिं
विरकुश जुजुया भोजन याय् धुंकाः राज सभाय् बिज्यानां
नाना प्रकारं प्याखँ हुइकाः महाउत्सव यानां च्वंबले
अकस्मात् कोलाहल शब्द न्यनां विरकुशं समुद्रक महाराजयात
थुकीया कारण न्यना स्वःबले समुद्रक महाराजं तसकं लज्या
चायाः दुर्मति महाराजं छ्वयाहःगु पत्र विरकुश महाराजयात
लःह्लाना बिल ।

विरकुश महाराजं पत्र बाँलाक व्वने धुंकाः समुद्रक
महाराजयात धैर्यं बियाः छुं हे घन्दा कया बिज्याय्म्वाः
निर्भय जुया बिज्याहुँ, सिंह याथाय् ध्वं हाःवयाच्वंगु समान
जुयाच्वन । उह्य दुर्मति जुजुयात ज्वनाहयाः समुद्रक जुजुया
दास यानाबी घयागु वचन बियाः चतुरंगबल सैन्य सहित
तयार यानां नाना प्रकारया शस्त्र अस्त्र धनुष आदि प्रस्थान
यानां थःगु देशय् पौ छ्वया संग्राम याय्त तयार जुयाः भिगु
दिन स्वयाः समुद्रक जुजुयाके बिदा कयाः नाना प्रकारया
बाजं थाकाः किसि गयाः संग्रामय् बिज्यात । संग्रामय् दुर्मति
जुजुया सैन्यजन पिसं विरकुश महाराजयात नं खनेवं हे ग्यानां

थर थर खाकाच्चन । सुदर्शना रानीया विरह्नं विरकुश
 महाराज जोगी जुयावत्त घयागु खबर न्यनां मप्यास्म संग्राम
 याःवःपि विरकुश महाराजयात खनेवं थरथर खानां ग्यानां
 थम्हं ज्वनाच्चंगु हतियार तोताः ह्यसःह्य जुजुपिसं ह्लाः
 विन्ति यानां विरकुश महाराजयाथाय् वनां थःथःगु मुकुट
 तोयाः थःपि शरण वयापि जूगुलि मरण याना बिज्याय् मते
 घकाः क्षमा पवंवन । अले विरकुश महाराजं नं शरण वःपिन्त
 मरण याय् मज्यू घकाः क्षमा बिया बिज्यात ।

समुद्रक जूजुं थुगु समाचार सियाः तसकं लय्तायाः
 बाजं थाकाः सिदुर जात्रा यानां विरकुश जुजु प्रमुख सकल
 जुजुपिन्त राज द्वारय् न्कनायंकल । दुर्मति जुजु सहित सकल
 मेपि देशान्तरया जुजुपिसं नं समुद्रक जुजुया चरण भोपुयाः
 थःथःगु अपराघ क्षमा याय्मु लागि क्षमा पवनाः सदांया
 लागि दास जुया च्वने दय्मा, समुद्रक जुजुया हुकुम मदय्क
 छुं याय्मखु आदि घकाः बिदा कयाः थःथगु छ्ये लिहांवन ।

विरकुश महाराज नं थःगु राज्ये लिहां वनेत वचन
 पवंबले समुद्रक महाराजं थः वृद्धावस्था ध्यने थुकूगुलि तपोवने
 बनेगु इच्छा जूगुलि विरकुश महाराजं हे राज्य सह्याले याय्त
 मनुरोध याःबले विरकुश महाराजं छको जकसां थः मांयाथाय्
 बने घाःगु वचन न्यनां समुद्रक महाराजं सुभ दिन व थीर
 लगन स्वयाः विरकुश महाराजयात राज्याभिषेक बियाः
 सकल भारदार प्रभृति प्रजागण पिन्त थः तपोवन वनेत्यल

उकें चक्रवर्ती जुजु विरकुश महाराजयात जुजु मानेया धकाः
हुकुम जुस्यंलि प्रजागर्णपि सकलें जानां ध्व खँयात सहर्ष
स्वीकार यात ।

थनंलि छुं दिन लिपा विरकुश महाराजं बिदा पवनाः
सुदर्शना व्वनां थःगु राज्ये लिहां बिज्यात । छन्हु शुक्र पक्षया
अष्टमी खुन्हु महातवधनपुस्करनिया तीरय् थ्यंबले अनसं
वास यानाः भोजन सिधय्काः दनां पुस्करनी वनां ह्वाः सिले
धकाः विज्यानां च्वसं च्वनां दतिवन याना बिज्याःबले लखय्
थःगु किपाः थम्हं खनां मनय् तसकं संदेह ज्वीकाः ध्व
पुस्करनी सु वल धकाः क्वस्वःबले तसकं भयानक अघोर
मूर्ति खनां थःथम्हं तुं ग्यानां लिचिलाच्वन । हानं छको
स्वःबले तिनि थःगु हे किपाः धकाः सीकाः थःत थम्हं
धिक्कार यानां थःगु कपाले थम्हं दायाः तसकं विलाप यानां
ध्व संसारय् म्वाना च्वनागुया छुं प्रयोजन मद्दुगु भापाः उगु
पुखुलीहे क्वब्बानां प्राण त्याग याय् धकाः तयार जुयाच्वन ।
थुबले श्री करुणामय नं देवराज इन्द्रयात लोहितमणिमुक्तीमाः
यंकाः विरकुश महाराजयात क्वखाय्का वा धयागु आज्ञा
जुल । उगु माः क्वखाय्क्वं विरकुश महाराज तसकं सुन्दरह्य
युवक ज्वीगु जुयाच्वन । थुलि आज्ञा दय्क्वं हे देवराज इन्द्र
हथासं वयाः सिनावनेत तयार जुयाच्वंह्य विरकुश महाराज-
यात काचाक्क ह्लाः ज्वनां पुष्करनीया तिरं थतहयाः अथे
सिनावनेगु तसकं अयोग्य, गुगु कारणं विरकुश महाराज

सिनावनेत तयार जूगु खः, आः उगु विषयलय् छुं चिन्ता
 काय्म्वाःल घकाः थम्हं ज्वनावःगु लोहितमणी मुक्तिमाः
 क्वखाय्काः हानं लखय् छको विरकुश महाराजया क्पिपाः
 क्यन । थुबले महासुन्दर रूपहा विरकुश महाराजं थःगु रूप
 थम्हं खनां मनय् तसकं हर्षं मानय् यानां देवराज इन्द्रयाके
 थथे थःत कृपा यानागुया कारण न्यंबले देवराज इन्द्रं अलिदा
 महारानीं करुणामयया भक्ति यानाच्चंगु घर्मं करुणामयया
 करुणा चित्त उत्पन्न जुयावयाः थःत उगु मणिमाः क्वखाय्-
 क्यत बियाहःगु फुक्कं खँ विस्तारं कन । हानं विरकुश
 महाराजयात श्री करुणामयया नामं अष्टमी व्रत पाले याय्गु
 तोते मते घकाः सल्लाह बिल । देवराज इन्द्र थःहे नं अष्टमी
 व्रत दनागुया पुण्यं देवराज घाय्काः ज्वनेदुगु खँ कनां विरकुश
 महाराजयात उगु मणिमाः क्वखायाः स्वरूपगु रूप स्वयाः
 मणिमाः त्वयाः विरूपगु स्वाः नं स्वय् घुंकाः देवराज इन्द्र
 विरकुश महाराजयाके बिदा पवनां थःगु थासय् लिहाँवन ।

अनंलि विरकुश महाराज थः शैन्यत सहित हर्षं पूर्वक
 थःगु दरबारे लिहाँ बिज्यानां थःगु अन्तःपुरय् दुहाँ वने
 त्योबले पाले पहरातसें लँ पनां दुत मछ्वय्त संबले
 विरकुश महाराज नापं पुखुली वनां मोल्हुयाः ल्यूल्यु वःपिसं
 थःपिसं खंगु फुक्कं खँ विस्तारं कंबले तिनि द्वारपाल पुरुषपि
 नं तसकं लय्ताया थः जुजुयात सत्कारपूर्वक दुने छवत ।

अन्तःपुरय् दुने वंबले नं सुदर्शनां थःगु क्वथाय् अपरिचित

सुन्दरह्य मिजं छह्य वःगु खनां ग्यानां लाय् लाय्बुया हाल ।
 अले विरकुश महाराजयात गनं वयाह्य, सु खः ? अथे
 अन्तःपूरय् जुजुया ववथाय् मन्यसे दुहाँवःह्येसित जुजु वलकि
 प्राण काई धकाः घम्की बिल । विरकुश महाराजं थः सुन्दरह्य
 जूगुया कारण विस्तारं कननं सुदर्शना पत्याः मजूगुलि
 मणिमाः त्वयाः ह्यापायागु रूप क्यननं सुदर्शना पत्याः मजूसे
 भन मायारूपी, छली, जालीह्य पुरुष भाःपियाः थः पतिव्रता
 धर्मय् च्वनाच्वनाह्य जूगुलि श्राप बियाः भष्म यानाबी धकाः
 घम्की बियाः श्राप बीत्यन । अबले विरकुश महाराजं श्राप
 बीत्यंगुलि ग्यानां तीजक दनां पिहां वनां मन्त्रीगणपि छ्वयाः
 सुदर्शनायाथाय् बिन्ती याके छ्वत । मन्त्रीगणपिसं पुखुली
 म्वःलहूबलेतिसैं जूगु घटना फुक्कं कनां विरकुश महाराज
 सुन्दर जूगु सुदर्शनाया पुण्य व अलिंदा महारानीया पुण्यं यानां
 इन्द्र वयाः मणिमाः ववखाय्का ब्यूगु खः धकाः फुक्कं खँ
 कन । यदि थ्व खँ मखु घयागु जूसा सुदर्शना रानीं इमित
 न्हागु दण्ड ब्यूसां फयाकाय् घयागु जिम्मा कयाः सुदर्शना-
 यात खँ न्यकेत प्रयास यात । थ्व फुक्क खँ न्यने धुंका रानीं
 थम्हं स्वकेछ्वःह्य सखीं नं पुखुली जूगु घटना विस्तारं कसैलि
 तिनि पत्याः जुयाः वाथाक्क दनां जुजुया तुति भोपुयाः थः
 अज्ञानी जुयाः द्व के लाःगुलि क्षमा पवनां विरकुश महाराजया
 सुन्दर रूप प्रति हर्षं ताय्काच्वन ।

कन्हे खुन्हु सुथय् जुस्यैलि सुथय्या नित्य कर्म सिधय् काः

भोजन सिघय्काः थाय्थासय् चाःह्यू बिज्याःबले काशी
 देशया समीपय् थ्यंकःवन । थुबले कुसद्रम राजकुमारं थुगु
 समाचार सियाः पुरोहित मन्त्री काजी भारदारपि सकलें
 मुंकाः नाना प्रकारया हर्षं बाजं थाकाः सिंदुर जात्रा यानां
 लें स्वः वयाः थी थी कुशल वार्ता यानां जुजु दर्शन याःबले
 कुसद्रम राजकुमारया मनय् विस्मय/चायाः थः दाजु खःला
 मखुला मेहा हे मनू जकं जुजु जुयाः वःगुला घकाः मनय्
 सन्देह ज्वीका च्वंगु खनां विरकुश महाराजं थम्हं क्वखाया-
 तःगु मणिमाः तोयाः विरूप जुयाः क्यन । हानं मणिमाः
 क्वखायाः स्वरूप जुयाः क्यन । अले मणिमाः व पलेस्वां
 पुखूया लें कनां मन्त्री भारदारपि सकलें मुना नाना प्रकारं
 बाजं थानां मंगल यात्रा यानां घूप थनां राजद्वारय् दुत
 यंकल ।

राजदरबारे थ्यंस्येलि अलिदा महारानीया तुती भोपुयाः
 छखे सुंक च्वंवन । अलिदा महारानीया मनय् विस्मय चायाः
 जुजुया र्वाः स्वयाच्वंगु खनां विरकुश जुजुं मांया संदेह
 मदय्का बीगुया लागि मणीमाःया प्रभाव क्यनां विरूप जुया
 विन्ति यात— अष्टमी व्रतया प्रभावं सुदर्शना गुकथं नापलात,
 लडाईं त्याकाः सुदर्शनां व्वनां लिहावःबले पलेस्वां पुखूया
 सिथय् बाःस यानां सुथय् र्वाः सिलेत वंबले थःगु र्वाः
 लखय् खनां विस्मय ज्वीकाः पुखुली क्वब्बानां सीत तयार
 जबले कर्णामयया दयां देवराज इन्द्र वयाः मणीमां बिया

थकूगु कारणं यानां थः स्वरूप ज्वीदुगु आदि फुक्कं विस्तृत रूपं खँ कन । फुक्कं खँ न्यनां अलिदा महारानी करुणामयया गुण लुमंकाः मनं मनं नमस्कार यानां मणिमाःया प्रभाव खनां अलिदा महारानीं थ्व मणीमाःया प्रभाव जनतापिनि दध्वी नं वयने माःगु खँ विरकुश महाराजयात धयाविज्यात । अले विरकुश महाराजं दर्शन शालाय् च्वनां सकल प्रजागणपिन्त, गुरु पुरोहित, काजी भारदारपिं सकलें मुंकाः थःगु मणिमाः क्वखायाः थःगु सुन्दर रूप वयन । अले सकल प्रजागणपिनि जुजुया सुन्दर रूप खनां मनय् आश्चर्य चायाः वाताहां च्वनाच्वंगु खनां मणिमाः त्वयाः ह्लापायागु रूप नं वयनां दर्शन बिल ।

थुकथं करुणामयया दयां प्राप्त जूगु मणीमाःया प्रभाव वयनां मन्त्री भारदार प्रजागणपिन्त करुणामयया भाव भक्ति अट्ट रूपं याय् फय्कयमाः, अष्टमी व्रतया पालन यानां थःगु मनोकामना पूर्णं यानाच्वने फे धयागु उपदेश बियाः मन्त्री भारदार व प्रजागणपिं सकलें हे अष्टमी व्रत पालन याय्गु लागि तयार जुयाच्वंगु खनां विरकुश महाराज व सुदर्शना सहित तसकं उत्साह जुयाः पुरोहितया वाक्यं अष्टमी व्रत दनां सुखभोग याना च्वन ।

थुकथं राजा रानी प्रभृति मन्त्री काजी भारदार सहित प्रजागणपिं सकलें मुनां एक चित्तं धर्म व्रत दनाच्वंगु खनां थवं थवे प्रशन्न जुयाः कार्तिक शुक्लया अष्टमी खुन्हु

आकाशवाणी जुयाः विरकुश महाराजयात श्री करुणामयं दर्शनं बिया बिज्यात । विरकुश महाराजं श्री करुणामयया दर्शं प्राप्तं ज्वीवं करुणामयया स्तुती भक्तिपूर्वकं ब्वनां पूजा यानां क्षमा पवने धुंकाः करुणामय नं वरदानं बियाः विरकुश महाराज जन्म जन्मान्तरं थुगु धर्म यानां दान पारमितां पूर्णं जुयाः जगत संसार उद्धार यानां बोधी ज्ञान लानां लिपा शाक्य वंश ज्वीमा धकाः आकाशवाणि आज्ञा दय्काः विश्व रूपया दर्शनं बिया अन्तरध्यानं जुयाविज्यात ।

थनंलि विरकुश राजा आदि फुक्कं मन्त्री काजी भारदार, प्रजागण प्रमुख फुक्कसियां धन्य धन्य करुणामय धकाः नमस्कार यानां थी थी करुणा तयाः धर्मय् चित्त तयाः आनन्दं चवन ।

करुणामयनं व्यूगु वरदानं सुदर्शना गर्भवती जुयाः भिला दय्वं अति सुन्दरह्य राजकुमार छह्य जन्म जुल । अले गुरु पुरोहित मन्त्री भारदारपि सकलें मुनां करुणामयया व्रत पालन याःगु पुण्यं जन्म जूह्य जूगुलि उह्य बालकया नां उपवासकुश धकाः नामाकरण यात ।

थनंलि थूह्य राजकुमार शुक्र पक्षया चन्द्रमा बढे जूथें बढेजुया नाना प्रकारया शास्त्र इत्यादि सया वसेलि सकल मन्त्री काजी भारदारपि मुनां थूह्य राजकुमारयात राज्य लःह्लानां विरकुश महाराज थः मां अलिदा महारानी नापं सुदर्शना सहित ब्वनां तपोवनं विज्यात । तपोवनय् नं

श्री करुणामयया भजन यानां ताकालतक च्वनां तपस्या पूरा
ज्वी धुंकाः स्वर्गं विमान ह्याः अप्सरागणपिसं च्वाम्बलं
गाय्काः गन्धर्वपिसं म्ये हाय्काः नाना प्रकारं मंगल जात्रा
यानां अलिदा महारानी व सुदर्शना सहित आदरसाथ स्वर्ग्य
थत यंकल । थनंलि अमरावती घयागु भूवनय् थ्यंकाः देवराज
इन्द्रं थःगु आश्रमय् व्वना यंकाः आदर पूर्वक मुसुहुं ह्लिलाः
आज्ञा दय्कल— भो वीर चक्रवर्ती ! विरूप जुयाः विस्मय
ज्वीकाः पुखुली व्ववाय्त् तयार जुयाच्चंबले श्री करुणामयं
बियाहःगु मणीमाः नं व्वखाय्काः दिव्य सुन्दर याना बियाः
तिनि विरकुश महाराजया मन बोध याय्फत । आः तिनि
मनोरथ पूर्णं जुल । मखुला घकाः न्यंबले जूजु व रानीपि
फुक्कस्यां मनय् घन्य घन्य करुणामय घकाः वारम्वार
नमस्कार यानाच्चन । थुबले देवराजं विरकुशयात उपोषध
देवपुत्र घकाः नां तयाः लोहितमणि माः गन तयावया घकाः
न्यंबले विरकुशं थः काय्यात बिया वयागु खँ कन । थुकथं
विरकुश महाराजया काय् समेतं दय्धुंकूगुलिं विरकुश
महाराजयात तसकं भाग्यमानी जुल घकाः हर्षं ताय्काः
पारीजात स्वां स्वपासः ह्लिलाः नाना प्रकारं पूजा यानां
भोजन याकाः आशन बियाः मानय् यानातल । थनंलि
विरकुश जुजुं हानं देवराजयात श्री करुणामय सुखावती
भूवनय् विज्यानाच्चंगु खँ कनां अनेक प्रकारं करुणामयया गुण
वर्णन यानां आनन्दं च्वनाच्चन ।

[३४]

थुकथं काशी देशयापि प्रजागणपि सकलं मृत्यु जुयाः
घर्म यानातःगु अनुसारं उद्धार जुयाः गुलि देवपुत्र व गुलि
जन्म हे काय्म्वाःगु मोक्ष गती लानां वन ।

उपवासकुश राजकुमारयानं श्री करुणामयया अष्टमी
व्रत दनां प्रजापि प्रतिपाल यानां काशी देश न्हाबलें सुभ
मंगल यानां अति वृष्टि, अनावृष्टि, संग्राम, जलमय, थलमय,
आकास भय आदी छुं हे भय मदय्क सुख आनन्दं राज्य
भोग यानाचवन ।

Dhamma.Digital

धर्मकीर्ति प्रकाशन

(नेपाल भाषा)

(१) बुद्धया त्रिनिगू विपाक	(३१) लक्ष्मी घो
(२) अभिधर्म भाग-१,२	(३२) महास्वप्न जातक
(४) मैत्री भावना	(३३) बाखेंया फल भाग-१, २
(५) ऋद्धि प्रातिहार्यं	(३५) जातक बाखें
(६) योह्य म्हाय्	(३६) राहुलयात उपदेश
(७) पञ्चनीवरण	(३७) अहिंसाया विजय
(८) बुद्ध धर्म	(३८) प्रौढ बौद्ध कक्षा
(९) भावना	(३९) मूर्खंहा पासा मज्यू
(१०) एकताया ताःचा	(४०) बुद्धया अर्थनीति
(११) प्रेमं छु ज्वी ?	(४१) श्रमण नारद द्वि. सं.
(१२) कर्तव्य	(४२) शान्ति व मंत्री
(१३) मिखा	(४३) उखानया बाखें पुचः
(१४) बुद्धया अन्तिम यात्रा १, २	(४४) पालि भाषा अवतरण-१
(१६) त्रिरत्न गुण स्मरण	(४५) मत्ति भिसा गति भिनी
(१७) परिव्राण	(४६) बौद्ध ध्यान भाग-१, २
(१८) कर्म	(४८) हृदय परिवर्तन
(१९) प्रार्थना संग्रह	(४९) ह्यापांयाह्य गुरु सु ? द्वि.
(२०) बाखें	(५०) अभिधर्म
भाग- १, २, ३, ४, ५, ६	(५१) सप्तरत्न धन
(२६) बोधिसत्व	(५२) महासति पट्ठान सूत्र
(२७) शाक्यमुनि बुद्ध	(५३) शान्तिया त्वाथः
(२८) अनत्त लक्षण सुत्त	(५४) चरित्र पुचः भाग-१, २
(२९) वासेट्ठी थेरी	(५६) बुद्ध व शिक्षा (क)
(३०) धम्म चक्कप्पवत्तन सुत्त	(५७) बौद्ध ध्यान

(५८) किसा गौतमी	(८८) विवेक-बुद्धि
(५९) जप, पाठ व ध्यान	(८९) स्वास्थ्य लाभ
(६०) लुम्बिनी विपस्सना	(९०) शिक्षा भाग- १, २, ३, ४
(६१) विश्व धर्म प्रचार देशना	(९४) दृष्टि व तृष्णा
भाग १, २	(९५) विपस्सना ध्यान
(६३) योगीया चिट्ठी	(९६) श्रंग लाइहा लाखे
(६४) जातक माला भाग-१, २	(९७) सतिपट्ठान भावना
(६६) संक्षिप्त भावना	(९८) गौतम बुद्ध
(६७) महानारद जातक	(९९) धम्मपद व्याख्या भाग-१
(६८) पालि प्रवेश भाग- १, २	(१००) धम्मपदया बाखें
(७०) चमत्कार	(१०१) त्रिरत्न वन्दना व सूत्र पुचः
(७१) मणिचूड जातक	(१०२) त्रिरत्न वन्दना व पञ्चशील
(७२) महाजनक जातक	(१०३) संसारया स्वापू
(७३) गृही-विनय तृ. सं.	(१०४) धम्मपद (पाली)
(७४) बुद्ध व शिक्षा (ख)	(१०५) त्रिरत्न वन्दना व परित्राण
(७५) बुद्ध-जीवनी	(१०६) आदर्श बौद्ध महिलापि
(७६) सर्वज्ञ भाग-१, २	(१०७) बौद्ध नैतिक शिक्षा
(७८) धम्मपद कविता	(१०८) वेस्सन्तर जातक
(७९) धर्म मसीनि	(१०९) दिर्घायु जुइमा
(८०) दान	(११०) पालिभाषावतरण भाग-२
(८१) तेमिय जातक	(१११) त्रिरत्न गुण लुमंके
(८२) वम्मिक सुत्त	(११२) निर्वाण
(८३) मध्यम मार्ग	(११३) मनूतय्गु पहः
(८४) महासीहनादमुत्त	(११४) संस्कृति
(८५) भिहा म्हाय व काय	(११५) बुद्धया करुणा व ब्रह्मदण्ड
(८६) भिक्षु जीवन	(११६) प्यपु परित्राण
(८७) भिहा मचा	(११७) विरकुशया बाखें

मुद्रक : नील सरस्वती छापाखाना, लाजिम्पाट, फोन : ४१८०५४